Elin: **Kansalliskielilautakunta**

Aika: 22.10.2026 Kello: 14:00 - 15:54

Paikka: Vaasan keskussairaala G1 Mustikka tai etäyhteys (teams)

Pykälät: 23 - 29

Läsnäolijat:

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Rantala Mervi	puheenjohtaja	
Hiltula Mari	varapuheenjohtaja	osallistui etäyhteyden kautta
Miettinen Arja	jäsen	
Harju Jukka	jäsen	osallistui etäyhteyden kautta
Yli-Pelkola Kim	jäsen	saapui klo 14.13, osallistui etäyhteyden kautta
Hellstrand Kristiina	jäsen	osallistui etäyhteyden kautta
Halmesmäki Sanna	varajäsen	
Vähäjylkkä Susanne	varajäsen	

Poissaolijat:

Koskinen Sami	jäsen	
Latva-Nikkola Tuomas	jäsen	
Lehtonen Emma	jäsen	

Muut läsnäolijat:

Salovaara-Kero Anne	aluehallituksen puheenjohtaja	osallistui etäyhteyden kautta
Forsén Marja	vammaisneuvoston edustaja	osallistui etäyhteyden kautta, poistui klo 14.57
Hietanen Julia	nuorisovaltuuston edustaja	osallistui etäyhteyden kautta
Mandell Irmeli	vanhusneuvoston edustaja	
Einola-Mikkola Suvi	esittelijä	osallistui etäyhteyden kautta
Berg Päivi	sihteeri/esittelijä	
Kotanen Heidi	asiantuntija	osallistui § 26 käsittelyyn
Lindström Torbjörn	asiantuntija	osallistui etäyhteydellä § 27 käsittelyyn

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu sähköisesti. Allekirjoituksen todentaminen voidaan osoittaa hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmässä.

Mervi Rantala Puheenjohtaja	Päivi Berg Sihteeri
Mari Hiltula Pöytäkirjan tarkastaja	Kristiina Hellstrand Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa: https://pohjanmaanhyvinvointi.fi/

Pohjanmaan hyvinvointialue / kirjaamo
Hietalahdenkatu 2–6 65130 Vaasa
kirjaamo@ovph.fi

Elin: **Kansalliskielilautakunta**

Aika: 22.10.2026 Kello: 14:00 - 15:54

Paikka: Vaasan keskussairaala G1 Mustikka tai etäyhteys (teams)

Asialuettelo:

Pykälä	Käsiteltävä asia	Sivu
§ 23	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 24	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 25	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 26	Ikäihmisten ympärivuorokautisten palveluiden kehittämistyön tilannekuva	7
§ 27	Pelastustoimen palvelutasopäätös, kielellisten oikeuksien tarkastelu	8
§ 28	Muut mahdolliset asiat	10
§ 29	Kokouksen päättäminen	11

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kansalliskielilautakunta 22.10.2026 § 23

Hallintosäännön 148 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Hallintosäännön 149 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Hallintosäännön 157 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 108 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto, on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös:
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.00. Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kansalliskielilautakunta 22.10.2026 § 24

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 167 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä aakkosjärjestyksessä siten, että esitetään aina kahta vuorossa seuraavana olevaa listalta.

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan jäseniä: Mari Hiltula ja Kristiina Hellstrand.

Ehdotetaan, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Päätös:
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mari Hiltula ja Kristiina Hellstrand. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti (suomi ja ruotsi).

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Kansalliskielilautakunta 22.10.2026 § 25

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 149 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi,lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivat erityiset syyt ole esteenä.

Ehdotetaan, että esityslista hyväksytään työjärjestykseksi.

Päätös:
Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

Ikäihmisten ympärivuorokautisten palveluiden kehittämistyön tilannekuva

Kansalliskielilautakunta 22.10.2026 § 26
ÖVPH/5197/00.01.01/2026

Valmistelija Kotanen Heidi
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Ikäihmisten sektorijohtaja Heidi Kotanen tulee antamaan lautakunnalle tilannekuvan ikäihmisten 24/7 palveluiden kehittämistyön edistymisestä vuoden 2025 ja 2026 aikana. Kansalliskielilautakunnan kanssa käydään keskustelua, jossa näkökulmanostona myös kielellisten oikeuksien tarkastelu.

Johdon hallintopäällikkö Berg Päivi
ehdottaa, että lautakunta merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös:
Lautakunta merkitsi tilannekuvan kehittämistoimenpiteistä tiedoksi.

Käytiin keskustelua. Lautakunta korostaa kielellisten oikeuksien toteutumisen tärkeyttä.

Palveluiden järjestämisessä ja palvelumuutoksissa on kiinnitettävä huomioita asiakkaan kieleen ja henkilöstön kielitaitoon. Kielellä on iso rooli asiakas- ja potilasturvallisuudessa ja osallisuudesssa. Lautakunta esittää huolen henkilöstön kielitaidosta myös ostopalveluissa.

Liitteet

Jakelu

Oheismateriaali

Kansalliskielilautakunta 22.10.2026 H. Kotanen

Pelastustoimen palvelutasopäätös, kielellisten oikeuksien tarkastelu

Kansalliskielilautakunta 22.10.2026 § 27
ÖVPH/7189/00.01.02.01/2025

Valmistelija Lindström Torbjörn
Dahlström Peter

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Toimialajohtaja/pelastusjohtaja Torbjörn Lindström esittelee Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimintaa ja pelastuslaitoksen palvelutasopäätösluonnosta lautakunnalle.

Palvelutasopäätös on hyvinvointialueen pelastustoimen lakisääteinen päätös, jossa määritellään pelastustoimen palveluiden ja tehtävien järjestäminen alueella. Pelastustoimen järjestämisestä hyvinvointialueella säädetään hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021) ja pelastustoimen järjestämisestä annetussa laissa (613/2021). Lisäksi pelastuslaissa (379/2011) on säännelty hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen tehtävistä. Palvelutasopäätöksen valmistelua ja sisältöä sääntelee sisäministeriön antama asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksistä (1225/2022).

Pohjanmaan hyvinvointialueella on pelastustoimen toimiala, pelastuslaitos. Pelastuslaitos huolehtii Pohjanmaan alueellisesta pelastustoimesta ja toimii Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastuslaitoksena. Pelastustoimen toimialasta käytetään nimitystä Pohjanmaan pelastuslaitos.

Pohjanmaan hyvinvointialue huolehtii pelastustoimen järjestämisestä ja sen valvonnasta. Järjestämisen ohjaus perustuu hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöksiin ja valvonta aluehallituksen sekä pelastustoimen jaoksen tehtäviin.

Palvelutasopäätöksen laadinta pyritään rytmittämään valtuustokausiin siten, että palvelutasopäätös on voimassa vaalivuodesta kauden vuoden loppuun saakka. Tämän palvelutasopäätöksen voimassaoloaika olisi 1.1.2027-31.12.2030. Palvelutasopäätös julkaistaan Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Palvelutasopäätösluonnos käsitellään Pelastustoiminnan jaostossa 29.10. ja tämän jälkeen aluehallituksessa sekä tulee lopuksi aluevaltuuston hyväksyttäväksi.

Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on hallintosäännön § 19 mukaisesti tarkastella palvelutasopäätösluonnosta kielellisten oikeuksien näkökulmasta.

Johdon hallintopäällikkö Berg Päivi
ehdottaa, että ehdottaa, että kansalliskielilautakunta merkitse tiedoksi Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimialakatsauksen.

ehdottaa, että kansalliskielilautakunta merkitsee tiedoksi pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen luonnoksen ja antaa hallintosäännön mukaisesti siitä valmisteluvaiheessa lausuntonsa kielellisten oikeuksien näkökulmasta.

Lautakunnan lausunnoksi esitetään seuraavaa:

- Lautakunta ei näe, että esitetty palvelutasopäätös vaarantaisi kielellisten oikeuksien toteumaa.
- Lautakunta korostaa kielellisten oikeuksien toteutumiseksi että pelastusviranomaisen viranomaisviestinnässä ja henkilöstön kielitaidossa on huomioitava alueen kaksikielisyys.

- Henkilöstön kielitaidon on oltava riittävä ja kelpoisuussäännön mukainen, ja on varmistettava että alueelliset kieliolosuhteet huomioidaan.
- Käytännössä Suomessa pelastustoimen koulutus on lähes yksinomaan suomenkielistä, jolloin on vaarana, että ruotsinkielentaitoisesta pelastushenkilöstöstä syntyy pula ja rekrytointihaasteita. Tähän tulee kansallisesti kiinnittää huomiota.

Päätös:
Kansalliskielilautakunta merkitsi tiedoksi pelastusjohtajan antaman toimialakatsauksen Pohjanmaan pelastuslaitoksesta.

Palvelutasopäätöksestä lautakunta lausuu seuraavaa kielellisten oikeuksien toteutumiseen liittyen:

- Lautakunta ei näe, että esitetty palvelutasopäätös vaarantaisi kielellisten oikeuksien toteumaa.
- Lautakunta korostaa kielellisten oikeuksien toteutumiseksi että pelastusviranomaisen viranomaisviestinnässä ja henkilöstön kielitaidossa on huomioitava alueen kaksikielisyys.
- Henkilöstön kielitaidon on oltava riittävä ja kelpoisuussäännön mukainen, ja on varmistettava että alueelliset kieliolosuhteet huomioidaan.
- Käytännössä Suomessa pelastustoimen koulutus on lähes yksinomaan suomenkielistä, jolloin on vaarana, että ruotsinkielentaitoisesta pelastushenkilöstöstä syntyy pula ja rekrytointihaasteita. Tähän tulee kansallisesti kiinnittää huomiota.

Liitteet

Liite 1 Ei-julkinen asiakirja

Jakelu

Oheismateriaali

Ei-julkinen asiakirja

Muut mahdolliset asiat

Kansalliskielilautakunta 22.10.2026 § 28

Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 160 §:n mukaan asiat päätetään kokouksissa viranhaltijan esittelystä. Hallintosäännön 159 §:n mukaan toimielin voi esittelijän tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Pykälän kohdalla voidaan esimerkiksi jakaa tietoa, ilmoittaa asioista, tehdä aloitteita ja esittää kysymyksiä

1. Kielellisten oikeuksien mittariston kehittämistyön osana organisaatiossa on käynnissä itsearvionnit ja alkamassa sisäiset auditoinnit, esitetään teemaksi joulukuun kokoukseen
2. Seuraava kokous on 17.12.2025 § 39 päätöksellä sovittu pidettäväksi 15.12.2026 klo 14, hybridi (teams ja Vaasan keskussairaala, kokoustila Mustikka G1), Kokousajankohta on kuitenkin muutettava syntyneiden päällekkäisyyksien johdosta.

Seuraavan kokouksen uudeksi ajankohdaksi esitetään tiistai 8.12.2026 klo 14-16, hybridi: teams ja Vaasan keskussairaalan kokoustila Mustikka, G1.

Päätös:

1. Merkittiin kielellisten oikeuksien mittariston kehittämistyö tiedoksi (itsearvioinnit ja sisäiset auditoinnit) sekä päätettiin, että asia tuodaan joulukuun kokoukseen siltä osin, kun tulokset ja analyysi on selvillä.
2. Lautakunta kokoontuu ylimääräiseen kokoukseen keskiviikkona 4.11.2026 klo 15–16 (teams) Kokouksen asia on talousarviovalmistelu 2027 ja osana valmistelua lautakunnan lausunnon antaminen kielellisestä näkökulmasta.
3. Joulukuun 2026 muuttuneeksi kokouspäiväksi vahvistetaan 8.12.2026 klo 14–16, kokous etäyhteydellä (teams).

Kokouksen päättäminen

Kansalliskielilautakunta 22.10.2026 § 29

Kokouksen päättäminen.

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15.54.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29

Muutoksenhakukielto

Edellä mainituista päätöksistä ei saa tehdä lain hyvinvointialueesta 141 § mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.